

Folket tager magten tilbage - via internettet

Overalt i verden bruger folk de såkaldte blogs til at afsløre uretfærdigheder og forsøge at påvirke de politiske beslutninger. Den politiske blog er i færd med at ændre den politiske beslutningsproces, mener eksperter.

ASKE MUNCK, PARIS,
VIBEKE SPERLING OG
MICHAEL JARLNER

Mandag 26. april 2004 sætter Christophe Grebert i Parisforstaden Puteaux sig ved computeren. Han har netop fået at vide, at borgmesteren har afskediget en kommunalarbejder, fordi hun protesterede mod, at kommunen havde brugt over en million euro på en kunstig skibakke.

På sin lokalpolitiske blog, monputeaux.com, kommenterer han i ganske nøgterne vendinger nyheden og opsummerer avisen Le Parisiens dækning af sagen.

Få uger efter dukker en stævning op i hans postkasse. Han skal møde op i byretten, fordi Puteaux' borgerlige borgmester har anklaget ham for ærekrænkelse. Retten finder dog, at Grebert er i sin gode ret til at referere og kommentere nyheder fra mainstreammedier, ligesom det ikke påhviler ham at dobbelttjekke informationerne, da han »bare er en almindelig borger«.

»Jeg var selvfølgelig lettet, men egentlig ikke overrasket. Alt andet ville jo have været fuldstændig vanvittigt«, siger Christophe Grebert til Politiken.

»Det er afgørende for et demokratisk samfund at kunne afsløre uretfærdigheder for borgerne, uden at politikerne kan give én mundkurv på«.

For Thierry Crouzet, en af Frankrigs førende blog-eksperter, der bl.a. har skrevet bogen 'Le peuple des connecteurs' (det forbindelse folk), er sagen fra Puteaux bare et af mange eksempler på, at borgerne i stigende grad bruger internettet til at gøre krav på mere medindflydelse.

»Vi ser det overalt på kloden. Bloggen er ved at ændre den politiske magtbalance og hele måden, der træffes beslutninger på. Borgerne tager så at sige magten tilbage«, forklarer han.

Uanset om det er unge i Saudi-Arabien, der blogger om demokratiske drømme og seksuelt frisind, eller amerikanske græsrodder, der blogger mod præsident George W. Bushs konservative regering, er bloggen blevet en magtfaktor, der fører sig til de traditionelle indflydelseskanaaler. En faktor, man ifølge Thierry Crouzet bliver nødt til at regne med.

»Se bare på Kina. Regeringen har gjort nogle kejtede forsøg på at kontrollere internettet. Men det er en kamp, der er tabt på forhånd. Og blogfænomenet er i færd med at skabe en helt ny aktivitet og en kritisk og krævende politisk bevidsthed, fordi folk kan se, at det rent faktisk nytter og giver resultater. Regeringer kan ikke holde på hemmelighederne længere«, siger Thierry Crouzet til Politiken.

Millioner af blogs

Der er allerede millioner af blogs på internettet, men ifølge Google-topchefen Eric Schmidt har politikerne verden over udsigt til endnu større udfordringer i fremtiden. Ud over den stadige tilgang af nye brugere på internettet tror han også, det inden for de næste fem år vil være muligt at bruge nettet til med det samme at kontrollere, om politiske udsagn er sande eller ej.

»Vi (på Google, red.) kan ikke afgøre, hvad der er sandt, men vi kan måske angive sandsynligheden for det«, sagde han, da han i sidste uge var i England og bl.a. gæstede de britiske konservatives årsmøde.

Og over for avisen Financial Times tilføjede han: »Mange politikere forstår ikke internettets væsen særlig godt. Det skyldes delvist deres alder. Ofte stammer deres viden om internettet fra deres ansatte eller børn«.

Eric Schmidt er dog overbevist om, at det vil ændre sig med tiden. Ligesom det skete, da først radioen og siden fjernsynet lærte politikere at forholde sig til både lyd- og billedsiden af deres optrædener.

Og ligesom en enkelt tv-optræden kan afgøre et helt valg, vil også internettet få stadig større betydning, spår han:

»Indtil videre har internettet først og fremmest formået at samle penge ind til politikerne. Det har endnu ikke påvirket valg. Men det vil det komme til«.

Hillary gør det også ...

De første politikere har da også allerede set skriften på væggen og er selv begyndt at arbejde målrettet med internettet, hvor de ikke længere nøjes med mere eller mindre aktive hjemmesider, men også betjener sig af de personlige blogs, hvor de kommer med observationer og mening og inviterer læserne til at kommentere dem - eller ligefrem gå i dialog med dem.

Frontløberne tæller folk som lederen af de konservative i Storbritannien, David Cameron, samt den britiske finansminister, Gordon Brown, den franske præsidentkandidat Segolene Royal, Pakistans præsident, Pervez Musharraf, den amerikanske senator Hillary Clinton og Irans præsident, Mahmoud Ahmadinejad.

Hillary Clinton skriver en helt igennem pæn og korrekt blog med de amerikanske vælgere som målgruppe, mens den omstridte iranske præsident er langt mere ambitiøs. Hans blog er ikke bare henvendt til hjemmepublikummet, der taler farsi, men er også oversat til både engelsk, fransk og arabisk. Sidstnævnte antyder, at den shiamuslimske præsident ikke bare vil ud til sine iranske trosfæller, men også har ambitioner om at nå ud til de mange millioner af sunnimuslimere i den arabiske verden.

På bloggen fortæller han om stort og småt fra alt fra den storpolitiske scene til minder fra sin barndom. Og selv om han kommer fra et regime, der undertrykker sine modstandere med hård hånd, forsøger han at fremstå som en leder, der lytter og vil dialogen. Eller som han udtrykker det i sin seneste blog, der kom, efter at han i et godt stykke tid ikke havde fulgt op på sin debut som blogger:

»Formålet og ideen med dette site var at have en ligefrem, direkte og øjeblikkelig kontakt med de besøgende. Efter mit første indlæg fortrak jeg at bruge al den tid, jeg havde sat af til denne weblog, til at læse de besøgendes synspunkter. Fordi jeg følte, at de, der havde efterladt en besked - et forslag, et spørgsmål eller måske forbedring - forventede, at jeg læste det personligt«, skriver han.

Den pakistanske kuppræsident, Pervez Musharraf, har en lidt anden version af bloggen: Han besvarer ganske enkelt (udvalgte) spørgsmål fra folk, der spørger om alt fra forsvarspolitik til personlige anliggender (www.presidentofpakistan.gov.pk).

Når magtfulde statsledere som Musharraf og Ahmadinejad overhovedet er gået på internettet, skyldes det ikke så meget problemer med at komme i medierne - dem kontrollerer de i vid udstrækning selv.

Men ved at lade, som om de lytter til folket, signalerer de åbenhed og vilje til at lytte - også selv om viljen ikke nødvendigvis udstrækker sig til ligefrem at omfatte demokratiske tilstande og dermed folkets medbestemmelse.

Nettet er imidlertid også et instrument for systemkritikere, hvad der for længst har fået myndighederne i Kina til at søge stærkere kontrol med nettet. På samme vis fremhæver analytikere i Rusland, hvor den berømte journalist Anna Politkovska-

GRÆSRØDDERNE. De såkaldte bloggere, der jævnlig skriver personlige og politiske indlæg på internettet, er ved at ændre den politiske magtbalance og den måde, der træffes beslutninger på, mener den franske blogekspert og forfatter Thierry Crouzet. Alene i Frankrig er der 3 millioner bloggere, og i et mægtigt rige som Kina udgør internettet så voldsom en kraft, at de kinesiske myndigheder søger at få kontrol med det. Søgmaskinen Technorati (www.technorati.com) havde i august registreret over 55 millioner weblogs, som den i øvrigt rangordner efter popularitet. Foto: Sergej Ponomarev/AP

HØJREKSTREMISTER. NPD, det højreekstreme tyske parti, har forsøgt sig med egne 'kritiske nyheder' på nettet. Udsendelsen var sat op som den nationale tv-kanal ARD's nyhedsudsendelse Tagesschau, men har indtil videre fået et kort liv på det populære websted YouTube. Men NPD kommer tilbage med tv på internettet, bebuder partiets talsmand, Klaus Beier. Den mandlige nyhedsoplæser vil, skriver ugeavisen Der Spiegel, til den tid være skiftet ud med en kvinde. Foto: Jan Bauer/AP

ja netop er blevet myrdet, at den kritiske debat også dér er blevet flyttet over på internettet, i takt med at etablerede medier underlægges censur.

Fra brok til blog

Et af de steder i blogosfæren, hvor man ser den heftigste udvikling både i antallet af blogs og i brugen af dem, er hos græsrodderne i Frankrig. Over 3 millioner franskmænd - ca. 12 procent af de franske internetbrugere - har ifølge mediebyureauet Médiamétrie lavet deres egen blog. 60 procent læser blogs, mod kun 40 i Storbritannien og 33 i USA, ligesom de franske bloggere bruger over en time om dagen på at læse andre blogs, mod amerikanernes blot 12 og tyskernes 3 minutter.

Det undrer ikke Thierry Crouzet. »Frankrig er en nation fuld af individer. Vi ved alle sammen bedst, hvordan landet skal ledes«, ler han.

Han vurderer dog, at det blot er et spørgsmål om tid, før vi ser den samme udvikling i resten af verden, men også, at bloggernes øgede indflydelse er en udvikling, som først og fremmest vil manifestere sig i totalitære regimer eller i lande - som Frankrig - med meget strenge hierarkier og beskeden tradition for uddelegering af magt og medbestemmelse.

»I mange lande - ikke mindst i Frankrig - følger borgerne, at de har været berøvet muligheden for at øve indflydelse på det politiske liv. Politik er underholdning, som man ser i tv, men som man ingen indflydelse har på. Med bloggen er der endelig en måde uden om de gængse politiske partier, medier og indflydelseskanaaler. Og så er det klart, folk springer til«.

Tilbage i Puteaux deler Christophe Gre-

MAHMOUD AHMADINEJAD.

»Jeg blev født i en fattig familie i landsbyen Garmsar, omkring 90 kilometer øst for Teheran«, fortæller Irans præsident, Ahmadinejad, på sin blog, hvor han også spørger sine læsere, om de synes, det er rimeligt, at FN domineres af vinderne af Anden Verdenskrig. 78 procent svarer nej, 22 procent ja (www.ahmadinejad.ir). Foto: Julie Jacobson/AP

bert Thierry Crouzets vurdering. Han mener dog, at det især er på lokalt plan, at bloggen kan spille en afgørende rolle.

»Før jeg oprettede min blog i 2002, havde borgmesteren ledet kommunen som en anden bykonge siden 1969. Det var en ren bananrepublik. Pludselig dukkede kolossale byggeprojekter op, som ingen havde hørt om, ligesom ingen fik indblik i hans økonomiske dispositioner«, siger han og ryster på hovedet.

Men nu taler folk om byens udvikling og de beslutninger, der bliver truffet, og bruger Christophe Greberts blog til at få mange informationer, som bystyret ikke giver, forklarer han.

Monputeaux.com's succes er betydelig. 40.000 unikke brugere om måneden går ind og ser 90.000 sider. Ikke dårligt i betragtning af, at der kun er 42.000 indbyggere i Puteaux.

Rygtet om resultaterne af Greberts lo-

Danske politikere hopper på nettet

Mens folketingspolitikere først for nylig er begyndt at kommunikere via internettet, indfører Region Syddanmark weblogs til alle sine regionalpolitikere. Eksperter spår nye tider i dansk politik.

LAURA ELLEMANN-JENSEN

Som så ofte før var danskerne dem, der kom haltende bagefter. Nok en gang begyndte en ny tendens over there, hvor de er så gode til det med nye idéer.

Det var i 2004, og det var den amerikanske præsidentkandidat John Kerry, der dag efter dag berettede om stort og småt fra sit liv på sin nye weblog. Så kunne vælgerne virkelig lære ham at kende via den dagbogsinspirerede føljeton.

Året efter blev det de danske politikeres tur til at kæmpe om vælgerne, og denne gang skævede flere folketingskandidater til USA og hoppede direkte ind i blogosfæren under valgkampen. »Herhjemme er vi jo stadig i en overgangsfase, hvor vi lige skal finde ud af teknologien«, siger Lisbeth Klastrup, lektor ved Center for Designforskning, der sammen med kollegaen Pia Svejsgaard Pedersen fulgte valgkampens virtuelle liv nøje for at se, hvordan webloggen blev brugt.

Mindst fem procent af de 947 folketingskandidater oprettede en 'Walgblog'. Dét tal vil til næste valg være endnu større, spår Lisbeth Klastrup.

Men selv om de under valgkampen var livlige, de bloggende politikere, så sygner mange af de elektroniske beretninger stille hen efter valget, konstaterer lektor ved Institut for Statskundskab på Københavns Universitet, Lene Hansen, der jævnligt tjekker politikernes hjemmesider og weblogs - også i går, da Politiken talte med hende. For eksempel var statsminister Anders Fogh Rasmussens (V) side fuldstændig den samme som dengang.

Politikernes bloggerier er typisk et forsøg på at skabe en mere personlig kontakt til vælgerne, men ironisk nok er der sket en professionalisering, der i virkeligheden skaber afstand til politikere.

»Siderne giver et personligt indtryk, men i nogle tilfælde er det slet ikke den enkelte politiker, der selv skriver på bloggen«, siger Lene Hansen.

Videnskabsministeren venter

Det er til gengæld ambitionen i den nye Region Syddanmark, hvor man lige nu er i sving med at oprette 41 hjemmesider med dertilhørende blogs, som regionspolitikere skal gøre brug af fra november. Idéen er, at politikere skal kunne kommunikere uden det filter, som en pressemedarbejder nogle gange kan fungere som. Samtidig er det et forsøg på at komme avisernes nyhedskriterier til livs.

»Det er vores håb, at kommunalpolitikere og andre vil komme op på en blogger med os«, fortæller Margrethe Lyngs Mortensen, direktør i Region Syddanmarks kommunikationsafdeling.

Margrethe Vestager, næstformand for Det Radikale Venstre, har i længere tid planlagt at etablere en blog, lige som hendes partifæller Naser Khader og Niels Helveg-Petersen har gjort det. Men næstformanden springer et led over og dropper den skrevne form, når hendes blog går i luften om en måned. Nu med lydfiler, som alle kan abonnere på og tage med over alt.

»Jeg synes ofte, at skrevne weblogs er enten alt for lange, så man ikke får dem læst, eller for korte, så der mangler informationer, så jeg har ventet til ideen var videreudviklet«, siger hun.

Blogs er gode, synes hun, fordi den politiske kommunikation ofte foregår på TV, radio eller i aviser, og på den måde misser politikere nogle vælgere. Med blogs kan politikere måske nå folk, der søger informationer andre steder.

Helge Sander, minister for Videnskab, Teknologi og Udvikling, er endnu ikke kommet med på blogvognen. For som han gennem sin sekretær skriver i en mail til redaktionen: »Jeg har valgt andre kanaler at kommunikere på. Videnskabsministeriet har nyhedsservices, en hjemmeside, der stort set opdateres dagligt med nyheder. Og så har jeg ganske mange borgerhenvendelser både på mail og på brev, som enten jeg eller mine embedsmænd dagligt besvarer.«

laura.ellemann@pol.dk

ORDBOG

Blog.

En blog eller weblog er en webside med korte tekster ('posters'), som opdateres jævnligt. Indholdet spænder fra det personligt dagbogsagtige til politisk debatterende tekster. En weblog er ofte knyttet til en person, men kan også deles af en større gruppe. Politikere bruger det bl.a. til at kommunikere med deres vælgere, der kan skrive direkte til dem.

Blogger.

En person der skriver weblog kaldes en blogger.